

Sygn. akt II KK 289/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 października 2015 r.,

sprawy **F. T.**

skazanego z art. 158 § 1 k.k., art. 157 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 1 kwietnia 2015 r., sygn. akt X Ka 1388/14

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie

z dnia 10 września 2014 r., sygn. akt X K 1080/12,

p o s t a n o w i ł:

I. oddalić kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną;

II. zwolnić skazanego od kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy- Śródmieścia w Warszawie z dnia 10 września 2014 r., w sprawie o sygn. akt X K 1080/12 oskarżony F. T. zostały uznany za winnego tego, że:

- w dniu 23 marca 2012 r. w W. przy ul. [...] naruszył czynności narządu ciała M. K. w ten sposób, że uderzył go wielokrotnie pięścią w okolice twarzy, w wyniku czego pokrzywdzony doznał urazu w postaci: wieloodłamowego złamania dolno - bocznej ściany oczodołu lewego, z wgłobieniem licznych fragmentów kostnych, wieloodłamowego złamania przedniej, bocznej i tylnej ściany zatoki szczękowej

lewej z wgłobieniem odłamów, kilkuodłamowego złamania trzonu i łuku kości jarzmowej lewej, złamania kości nosa, wstrząśnienia mózgu, czym spowodował naruszenie czynności narządu ciała i rozstrój zdrowia pokrzywdzonego na okres powyżej 7 dni, tj. przestępstwa z art. 157 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu skazany na karę roku pozbawienia wolności;

- w dniu 23 marca 2012 r. w W. przy ul. [...] działając wspólnie i w porozumieniu z T. Z. dokonał pobicia P. H. uderzając go wielokrotnie pięścią w głowę, kopiąc w tułów i w głowę, wskutek czego pokrzywdzony doznał urazu w postaci: złamania kości czołowej, złamania kości skroniowej prawej, złamania bocznej tylnej ściany oczodołu prawego, złamania kości jarzmowej prawej, krwiaka przymózgowego w okolicy prawego płata, bez cech ucisku na struktury mózgu i wstrząśnienia mózgu, stanowiące naruszenie czynności narządu ciała i rozstrój zdrowia trwający powyżej 7 dni, co naraziło go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, tj. przestępstwa z art. 158 § 1 k.k. i na podstawie tego przepisu skazany na karę roku pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. Sąd orzekł wobec oskarżonego F. T. karę łączną w wysokości roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał tego oskarżonego do solidarnego uiszczenia (wraz z T. Z.) na rzecz pokrzywdzonego P. H. kwoty 5000 zł oraz zobowiązał oskarżonego F. T. do uiszczenia na rzecz pokrzywdzonego M. K. kwoty 5000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy, Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2015 r., sygn. akt X Ka 1388/14 utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w części dotyczącej skazanego F. T..

Kasację od tego orzeczenia wywiódł obrońca skazanego zarzucając wyrokowi Sądu odwoławczego rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia, tj. przepisów art. 438 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. oraz art. 424 § 2 k.p.k. polegające na utrzymaniu w mocy zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji, pomimo istnienia sprzeczności w treści orzeczenia uniemożliwiającej jego wykonanie z uwagi na rozbieżności pomiędzy karami i środkami karnymi wymierzonymi skazanemu F. T., skoro w sentencji wyroku Sąd pierwszej instancji w odniesieniu

do tego oskarżonego wskazuje karę 10 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 157 § 1 k.k., karę 10 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 158 § 1 k.k., karę łączną w wysokości roku pozbawienia wolności oraz nawiązki dla pokrzywdzonych M. K. i P. H. po 3.000 zł , podczas gdy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (s. 11) odpowiednio karę roku pozbawienia wolności za czyn z art. 157 § 1 k.k., karę roku pozbawienia wolności za czyn z art. 158 § 1 k.k., karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz zobowiązanie skazanego do zapłaty na rzecz pokrzywdzonego P. H. kwoty w wysokości 5.000 zł solidarnie z oskarżonym T. Z. i zapłatę na rzecz pokrzywdzonego M. K. kwoty w wysokości 5.000 zł , tytułem zadośćuczynienia - co w ocenie obrony może stanowić bezwzględna przyczynę odwoławczą wymienioną w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego w części dotyczącej skazanego F. T., a także utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego w części dotyczącej skazanego F. T. i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu w trybie wskazanym w art. 535 § 3 k.p.k.

Zarzut naruszenia przepisów art. 438 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. oraz art. 424 § 2 k.p.k. i w konsekwencji wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. nie może zostać uznany za zasadny, albowiem w sprawie niniejszej nie wystąpiła sprzeczność w treści orzeczenia uniemożliwiająca jego wykonanie, co szczegółowo wyjaśnił Sąd odwoławczy odnosząc się do zarzutu apelacyjnego opartego na jednobrzmiącej podstawie merytorycznej, co podnoszony obecnie zarzut kasacyjny. Ustosunkowując się natomiast do tej części zarzutu kasacyjnego, która oparta jest na drugiej podstawie odwoławczej określonej w art. 438 k.p.k. należy zaakcentować, że w sprawie niniejszej nie wystąpiła

również sprzeczność między wyrokiem Sądu pierwszej instancji, a treścią jego uzasadnienia, która skutkowałaby naruszeniem art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k. oraz art. 424 § 2 k.p.k.

Tytułem wstępu przypomnieć należy, że stosownie do treści art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. sąd uchyła zaskarżone orzeczenie, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia, jeżeli zachodzi sprzeczność w treści orzeczenia, uniemożliwiająca jego wykonanie. Sprzeczność stanowiąca bezwzględną przyczynę odwoławczą, o której mowa we wskazanym przepisie, musi dotyczyć dyspozytywnej części orzeczenia. Jak słusznie stwierdził Sąd Najwyższy „...bezwzględny powód odwoławczy określony w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. występuje wówczas, gdy w samej treści części dyspozytywnej orzeczenia występuje takie wewnętrzne "pęknięcie", iż spełnienie jednego z zawartych w niej rozstrzygnięć musiałoby prowadzić do zignorowania innego z rozstrzygnięć...” (zob. postanowienie SN z dnia 30 grudnia 2011 r., IV KK 403/11, OSNwSK 2011/1/2426). Nie stanowi jej sprzeczność między treścią samego orzeczenia i jego uzasadnieniem, a tym bardziej sprzeczność w treści samego uzasadnienia orzeczenia. Ponadto chodzi tu o sprzeczność, która ma charakter uniemożliwiający jego wykonanie. Taka sytuacja będzie miała miejsce wtedy, gdy usunięcie sprzeczności nie jest możliwe nawet po wykorzystaniu trybu przewidzianego w art. 13 § 1 k.k.w. Przepis ten stanowi, że organ wykonujący orzeczenie oraz każdy, kogo orzeczenie bezpośrednio dotyczy, może się zwrócić do sądu, który je wydał, o rozstrzygnięcie wątpliwości co do wykonania orzeczenia lub zarzutów co do obliczenia kary.

Analiza treści zarzutu kasacyjnego wskazuje, że żaden z powyższych warunków w rozważanej sprawie nie nastąpił. W istocie, obrońca został wprowadzony w błąd przez Sąd Rejonowy, który doręczył mu odpis wyroku niezgodny z jego oryginałem (k. 501-503, t. III). Sytuacja ta została jednak wyjaśniona na etapie postępowania odwoławczego, co obrońca przyjął do wiadomości, rezygnując z podtrzymania stanowiska o wystąpieniu bezwzględnej przyczyny odwoławczej (k. 548, t. III). Pismem z dnia 16 lutego 2015 r. poinformowano bowiem, że doręczenie stronom (w tym obrońcy oskarżonego) odpisu wyroku, którego treść była niezgodna z oryginałem, nastąpiło w wyniku

omyłki pracownika, który dokonał wydruku wyroku z repertorium elektronicznego nie sprawdzając, czy jego treść jest zgodna z oryginałem. Błąd ten był natomiast spowodowany faktem wprowadzenia do systemu projektu orzeczenia, nie zaś jego wersji finalnej przygotowanej, podpisanej i ogłoszonej przez sędziego sprawozdawcę w dniu 10 września 2014 r. (k. 522, t. III). Z akt sprawy niewątpliwie wynika, że orzeczeniem tym wymierzono F. T. kary jednostkowe w wysokości roku pozbawienia wolności (kara za czyn przypisany w pkt II) oraz roku pozbawienia wolności (kara za czyn przypisany w pkt III), natomiast jako karę łączną orzeczono karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (k. 413-414, t. III). Wysokość tych kar oraz ich rodzaj została także wskazana w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia, którego oryginał znajduje się na k. 423-434, t. III. Co więcej, jak słusznie podkreślono w pisemnym „wyjaśnieniu” omyłki, w dniu 12 września 2014 r. do Aresztu Śledczego w W. przesłano odezwę o nieprawomocnym wyroku wraz z jego odpisem. Z informacji nadesłanej przez ww. jednostkę wynika, że doręczono wówczas odpis zgodny treściowo z oryginałem wyroku (k. 517-521, 522, t. III). obrońca skazanego, jeszcze na etapie postępowania odwoławczego otrzymał prawidłowy odpis wyroku wraz z wyjaśnieniem przyczyn omyłki (k. 523-524, t. III). W celu poczynienia tych ustaleń pierwsza rozprawa apelacyjna wyznaczona na dzień 4 lutego 2015 r. została odroczona (k. 512-514 T. III).

Zarzut sformułowany w kasacji dowodzi, że obrońca – wbrew jego akceptacji zaistniałego stanu sprawy manifestowanej podczas kolejnej rozprawy odwoławczej w dniu 1 kwietnia 2015 r., nie przyjmując obecnie do wiadomości przyczyn wystąpienia omyłki – nadal utrzymuje, że zachodzi sprzeczność sentencji wyroku z jego uzasadnieniem. Przedstawiona w uzasadnieniu kasacji argumentacja – najogólniej rzecz ujmując – nie odpowiada faktom. Sąd Okręgowy wyraźnie wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, że wskutek oczywistej omyłki pracownika Sądu obrońcy doręczono błędny odpis wyroku Sądu Rejonowego, nieodpowiadający treści uzasadnienia.

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę oraz analizując zarzuty podniesione przez obrońcę oskarżonego w zwykłym środku odwoławczym, a w szczególności fakt, że poza zarzutem, który został powielony w kasacji, skarżący podnosił jedynie zarzuty związane z rażącą surowością kary wymierzonej F. T., nie

można uznać, aby z powodu wadliwości doręczenia obrońcy wyroku Sądu pierwszej instancji doszło w sprawie niniejszej do naruszenia prawa do obrony oskarżonego, skoro obrońca z dostatecznym wyprzedzeniem w stosunku do momentu wyrokowania przez Sąd odwoławczy dowiedział się o fakcie i przyczynach wystąpienia zaistniałej pomyłki oraz doręczono mu właściwy odpis wyroku zgodny z argumentacją przedstawioną w uzasadnieniu. Z powodu tego uchybienia, nie dezaktualizowała się grupa zarzutów odnoszących się do rażącej niewspółmierności kary (art. 438 pkt 4 k.p.k.), które obrońca poparł przed Sądem Okręgowym, nie wnosząc o odroczenie rozprawy apelacyjnej, celem podjęcia dodatkowych czynności dla realizacji prawa do obrony oskarżonego (k.547-548 T.III).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia, zwalniając skazanego na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 624 k.p.k. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne, albowiem uznał, że ich uiszczenie byłoby dla zobowiązanego zbyt uciążliwe z uwagi na okoliczności wskazane w uzasadnieniu Sądu odwoławczego, które w dalszym ciągu są aktualne (s.7v).